

La televisió del segle XXI

La cursa de l'alta definició

La televisió d'alta definició està a punt d'irrompre en el mercat de l'electrònica de consum. Això, tècnicament representarà unes millores considerables en la qualitat d'imatge i de so, però també obrirà un mercat mundial de bilions de pessetes.

En l'actualitat, hi ha tres sistemes de televisió en color, el PAL, i el SECAM a Europa, i el NTSC als Estats Units i al Japó. Però la televisió del futur serà la televisió d'alta definició (TVAD), a la qual s'anomena "la televisió del segle XXI".

La pantalla dels receptors en aquest nou sistema serà rectangular, amb un format proporcionalment semblant al cinemascop i amb unes dimensions aproximades d'1,30 per 0,75 m. i una definició comparable al cinema de 35 mm. També el so millorarà en la televisió d'alta definició. L'àudio, comparable al del compact disc, comptarà amb vuit canals de so estereofònic i farà possible la transmissió en diversos idiomes per un mateix canal de televisió.

Després de la cursa tècnica que hi ha hagut en els darrers anys pel millorament del sistema d'alta definició, comença la cursa pel reconeixement, la introducció i l'expansió comercial del sistema per tot el món. La implantació de la TVAD vol dir, a la llarga, la renovació dels receptors de televisió que actualment estan en funcionament, aproximadament uns 750 milions d'unitats en tot el món.

El cost de les noves televisions estarà al voltant del mig milió de pessetes i els dels vídeos per damunt de les 300.000. Això ens pot donar una idea del volum econòmic que significa la comercialització de la TVAD, que està calculat en 300 mil milions de dòlars durant els deu pròxims anys.

LA CURSA TÈCNICA

Els japonesos van ser els primers a desenvolupar la televisió d'alta definició. A principis de la dècada dels setanta, el centre d'investigacions de la televisió ja-

ponesa Nippon Hosho Kiokai (NHK) conjuntament amb les principals firmes nipones d'electrònica van començar a treballar en la TVAD. L'any 1985, els japonesos presentaven per primera vegada un sistema d'alta definició, avalada per les empreses japoneses d'electrònica més importants, com per exemple Sony, Hitachi o Toshiba.

Els europeus van arribar a aquesta cursa una mica tard. La UER (Unió Europea de Ràdio-difusió) no va començar a fer les primeres proves en alta definició fins l'any 1982.

El setembre de 1988, les demostracions que van tenir lloc a la Convenció Internacional de Ràdio-difusió de Brighton (Anglaterra) van demostrar que el sistema europeu té una qualitat comparable a la del sistema japonès, i a més té un avantatge molt important sobre aquest: és compatible amb els receptors actuals de televisió.

El consorci europeu Eureka-95, que ha fet grans progressos en aquest camp, agrupa trenta principals empreses d'electrònica d'Europa liderades per la firma holandesa Phillips, l'alemanya Bosch i la francesa Thompson, número tres en el *ranking* mundial en la producció de monitors de televisió.

Eureka-95, que compta amb el suport de la Comunitat Econòmica Europea, competeix pel mercat mundial amb les empreses japoneses que ja han posat en marxa el seu sistema de TVAD. Al Japó, des de fa un temps, ja es poden trobar receptors d'alta definició a la venda.

D'altra banda, el satèl.lit japonès BS-2b emet una hora diària en alta definició. Esta previst que abans que acabi el 1990 sigui operatiu un altre satèl.lit, el BS-3, aquest nou satèl.lit tindrà tres canals d'alta definició, dos per a la televisió pública nipona i un tercer per al consorci de televisions Japan Satellite Broadcas-

BANC DE PROVES

S'espera que al 92, el Jocs Olímpics de Barcelona i l'Expo de Sevilla siguin un "banc de proves" per a l'enregistrament de programes i la transmissió de la televisió per aquest sistema. La direcció de Televisió Espanyola ja ha adquirit una unitat mòbil, de tecnologia alemanya, per a fer proves amb la televisió d'alta definició. Es preveu que la introducció de la TVAD en el mercat europeu sigui possible a partir del 1995, data en què s'espera que comencin les emissions regulars. Els programes fets amb aquest sistema seran transmesos per xarxes de fibra òptica que estan instal.lant-se.

Ja en els Jocs Olímpics de Seül, la cadena NHK del Japó i la televisió de Corea del Sud van arribar a l'acord per a la difusió en alta definició de les cerimònies d'obertura i clausura dels Jocs. Les transmissions es van fer via satèl.lit i posteriorment van ser distribuïdes per cable. Per promocionar aquest sistema a Corea del Sud i al Japó, s'hi van instal.lar més de dues-centes pantalles d'alta definició, a través de les quals es van poder seguir aquests actes.

Un aspecte important per a la implantació de la TVAD a Europa és la producció de programes en aquest sistema. El passat mes de març, a Brusel.les, diverses productores i fabricants d'electrònica van arribar a un acord per a la realització de pel.lícules i programes de televisió en alta definició.

També la indústria cinematogràfica està estudiant la possibilitat d'utilitzar aquest sistema per a la filmació de les pel.lícules que actualment estan realitzant-se sobre 35 mm. o com a tecnologia complementària per incorporar-hi efectes especials, trucatges, etc. De totes maneres, la indústria de pel.lícules fotosensibles no està en perill, ja que per la

seva molt alta definició el negatiu de 35 mm. continua sent la millor base per al rodatge de llarg metratges.

LA CURSA ECONÒMICA

La CEE ha invertit, en els darrers quatre anys, més de 50.000 milions de pessetes en la recerca i desenvolupament de la televisió d'alta definició. L'estat francès, mitjançant el Ministeri d'Indústria, va atorgar 240 milions de francs, uns 4.800 milions de pessetes, per a la investigació i el desenvolupament en aquest camp de la tecnologia àudio-visual durant l'any 1990.

També la República Federal Alemanya està invertint molts milions en aquest programa, conscient de què hi ha en joc, ja que "la televisió del segle XXI" ofereix un mercat de bilions de pessetes en nous equips, càmeres, receptors, vídeos-discs, etc.

La firma francesa Thompson, conjuntament amb l'holandesa Phillips, ja ha començat a fabricar i a comercialitzar receptors d'alta definició per un preu al voltant de les 500.000 pessetes.

SISTEMA JAPONÈS

El Comitè Consultiu Internacional de Ràdio-comunicació (CCIR) es manifestarà, possiblement després de l'estiu, sobre la norma mundial de televisió en alta definició. A l'assemblea plenària d'aquest organisme, que va tenir lloc a Dubrovnik (Croàcia) en 1986, s'hi va estar a punt d'acceptar el sistema japonès de reproducció, gràcies a l'acord entre els japonesos i els nord-americans. Però, darrerament, la Comissió Federal de Comunicacions (FCC) dels Estats Units ha acordat que utilitzarà un sistema compatible amb la norma NTSC nord-americana.

Això situa en un bon lloc el projecte europeu, davant dels potents competidors japonesos. Sembla, però, que els EUA s'han afegit a la gran cursa per la norma internacional de TVAD amb la intenció de liderar-la. De tota manera tampoc es pot descartar la possibilitat que el CCIR opti finalment per una solució de "cohabitació" de les principals normes i per tant dels mercats americano-nipó.

Francesc Josep Deó

Mercat televisions

